

UCHWAŁA Nr XLII/15/2013
Rady Miejskiej w Ząbkowicach Śląskich
z dnia 28 lutego 2013 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Ząbkowice Śląskie na lata 2013 - 2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887) w związku z Rada Miejska w Ząbkowicach Śląskich uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program wspierania rodziny w Gminie Ząbkowice Śląskie na lata 2013-2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

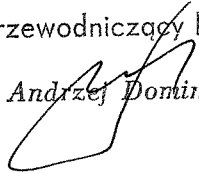
§ 2. Realizację Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Ząbkowice Śląskie na lata 2013-2015 powierza się Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich, przy współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi i instytucjami z terenu Gminy Ząbkowice Śląskie działającymi na rzecz wspierania rodziny.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Ząbkowic Śląskich.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dominik

Uzasadnienie

Przyjęcie niniejszej uchwały wynika z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i stanowi jedno z wielu zadań jakie powierzone zostały samorządom do realizacji począwszy od 1- go stycznia 2012 roku. Celem Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Ząbkowice Śląskie jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również, profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. Do realizacji gminnego programu zaproszone zostały organizacje pozarządowe i instytucje z terenu Gminy Ząbkowice Śląskie działające na rzecz wspierania rodziny.

Biorąc powyższe pod uwagę wprowadzenie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.

Sporządził:.....
KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ząbkowicach Śląskich
(podpis i pieczęć)
mgr Izabela Lisowska

RADCA PRAWNY
Kamila Burdowska-Krechut

Załącznik do Uchwały Nr XLII/15/2013
Rady Miejskiej w Ząbkowicach Śląskich
z dnia 28 lutego 2013 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE
NA LATA 2013 – 2015**

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ząbkowice Śląskie na lata 2011-2014.

II. Diagnoza

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich aktualnie znajduje się 667 rodziny. W rodzinach tych wychowuje się 586 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS, dane za 2012 r.

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	212
wielodzietne	43
niepełne	97

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie, dane za 2012 r.

	liczba dzieci w rodzinie			
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej dzieci
liczba rodzin	112	95	53	23

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo. W gminie Ząbkowice Śląskie w rodzinach wychowujących dzieci do 18 roku życia jego przyczyną było najczęściej bezrobocie.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowaniem przedszkolnym, realizowanym w Ząbkowicach Śląskich w 4 przedszkolach publicznych i 2 niepublicznych oraz oddziałach przedszkolnych w 5 publicznych szkołach podstawowych, objęte są dzieci w wieku 3 – 6 lat. W tym jedno przedszkole zapewnia opiekę w ramach 1 oddziału integracyjnego. Dzieci z rodzin znajdujących się w złej sytuacji materialnej (10 w roku szkolnym 2011/2012) objęte były nieodpłatną opieką przedszkola.

Tabela nr 4. Dzieci uczęszczające do przedszkoli w Ząbkowicach Śląskich

placówka wychowania przedszkolnego	liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
przedszkole publiczne	732
przedszkole niepubliczne	30
szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi	1334
łącznie:	2096

Źródło: Wydział EKS Urzędu Miejskiego w Ząbkowicach Śl.

Edukacja szkolna w Ząbkowicach Śląskich realizowana jest w 6 miejskich i wiejskich szkołach podstawowych oraz w 2 gimnazjach.

Tabela nr 5. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów w Ząbkowicach Śląskich

szkoła	liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
szkoła podstawowa publiczna	1161
gimnazjum publiczne	715
łącznie:	1876

Źródło: Wydział EKS Urzędu Miejskiego w Ząbkowicach Śl.

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych są 2 świetlice z programem socjoterapeutycznym, prowadzone w Ząbkowicach Śląskich przez organizacje pozarządowe w formie placówek wsparcia dziennego. Dzieci otoczone opieką wychowawców w godzinach popołudniowych mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu. Uczestnikami zajęć są w większości dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną. W 2012 r. obejmowały opieką łącznie 65 dzieci. Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od żłobka do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2012 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 421 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Aktualnie z terenu

Gminy Ząbkowice Śląskie w 28 rodzinach zastępczych przebywa 42 dzieci i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 17 dzieci. Spośród rodzin będących pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej dzieci z 6 rodzin w 2012 roku umieszczonych zostało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych.

III. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śl.,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bardo,
- placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śl.,
- organizacje pozarządowe, w tym prowadzące placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

IV. Adresaci

Adresatami Programu są dzieci i rodziny z miasta i gminy Ząbkowice Śląskie przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspakajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Często u jego podłoża leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny, bądź też stają się one przyczyną jej powstania. Należą do nich przede wszystkim alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

V. Zadania

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem
4) zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w OIK, hostelu	- liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w OIK, hostelu
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy Ząbkowice Śląskie - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej
2) organizacja warsztatów i szkoleń oraz umożliwienie uczestniczenia w warsztatach przez asystentów rodziny	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników
3) dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego na terenie gminy oraz zapewnienie środków finansowych na utworzenie nowych placówek	- liczba działających placówek - liczba nowo powstałych placówek - liczba dzieci objętych opieką placówek
4) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe - liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy

5) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania
6) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektu aktywnej integracji	- liczba osób i rodzin objętych projektem - liczba osób objętych kontraktami socjalnymi - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe - liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie - liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi, z podziałem na rodzaj działań
7) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	- liczba rodzin objętych monitorowaniem
8) umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających
9) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez: - wypracowanie procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloprotblemową, - podsumowanie i analizę efektów pracy z rodziną	- liczba i opis wypracowanych procedur - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami

VI. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Ząbkowice Śląskie, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Ząbkowic Śląskich w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Ząbkowicach Śląskich sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.